

Він назавжди залишиться з нами

21 листопада минуло 100 років від дня народження українського письменника, нашого земляка, Михайла Михайловича Ходаківського (Василя Лозового).

Народився письменник 21 листопада 1911 року в м. Рівне, в сім'ї поштового службовця. У цьому ж році батько його залишився без роботи, і сім'я змушена була переїхати на Старокорецькі хутори, звідки батько був родом.

Але і в Корці роботу було знайти нелегко, тому перебивався випадковими заробітками на цукровому заводі, щоб якось прогодувати сім'ю, а вона була велика – вісім душ.

Тому з дитинства довелося працювати і Михайлові: у місцевого поміщика та й на тій же цукроварні. Не дивлячись на заїдні, батько хотів дати хоча б початкову освіту дітям. Ось як згадує письменник про цей час: «... Осінь, туманна сльота заступила сонячні поранки. Попереду зима, люта, неблаганна, а в мого батька на шестеро дітей ні однієї пари цілих чобіт, дотліла на літніх дощак за чужою худобою пастуша свитина. Батько два тижні стояв у черзі, щоб записали на роботу на Корецьку цукроварню. Єдина надія. Не заробить мені на свитку і чоботи – покину школу. Таки не прийняли... Пішов я тоді до школи під Різдва в старому взутті з дерев'яними підощвами».

У 1925 році Василь Лозовий закінчив семирічну школу. Три роки працював чорноробом на заводі. А в 1928 році при допомозі товариша батька Модеста Границького вступив до Люблінської садівничої школи, яку закінчив з відзнакою.

У цей час Михайло Ходаківський знайомиться на практиці з діяльністю спочатку молодіжного підпілля, а потім і КПЗУ (Комуністична Партія Західної України). А в пошуках роботи доходять аж до Янової Долини, куди збиралися безробітні із всієї Польщі.

У 1934 році був призваний до польської армії, але визнаний непридатним до строкової служби. На початку II Світової війни знову призов і служба в саперному батальйоні.

На кінець 30-х років припадають і перші літературні спроби. Оповідання «Жінка», котре було надруковане в Коломиї, стало першим його опублікованим твором. У журналі «Хліборобська молодь» у Львові 1938 року побачили світ ще два

оповідання «Маринчине горе». Перша книжка Василя Лозового (під цим псевдонімом надруковані і всі інші твори М. М. Ходаківського – повість «В долині Стрипи» - вийшла у 1949 році у видавництві «Радянський письменник». Книга відразу ж була помічена не тільки читачами, а й літературною громадськістю. Ю. Смолич, вітаючи літературний дебют письменника писав: «Хочеться, щоб і подальші книжки Василя Лозового так само хвилювали, як і перша, щоб вони були одна від одної кращі і сильніші, одна від одної глибші і змістовніші, одна від одної ширше охоплювали життя. Хочеться, щоб в ім'я цього Василя Лозовий з усією серйозністю віддався літературі, не залишаючи своєї основної професії агронома». Системна літературна діяльність Василя Лозового почалася з 1949 року. У 1965 році побачила світ автобіографічна повість письменника «Що відстоялося в серці». Книга ця – літопис життя письменника. Автор ніби дивиться на себе з висоти часу, образом свого Оповідача. Він мовби сповідається перед читачем: «Ось таким я був».

Вершиною літературної творчості Михайла Михайловича є роман-трилогія «Колосу треба налитися», друга - «Столочені ниви», третя – «З попелу і руїн». У 1969 році письменник відвідує Рівненщину. Визрів план нового твору. Але підступна хвороба, що затаїлася в організмі, не дала здійснити ці задуми. Висновок лікарів – інсульт. І заборона займатися активною розумовою діяльністю. Це сталося в 1971 році. Свій 60-річний ювілей автор зустрів працюючи дендрологом Музею народної архітектури і побуту у Львові.

Багаторічна дружба едала Михайла Михайловича з Корецьким історичним музеєм. Він передав до його фондів матеріали про свою діяльність, рукописи творів, книги з дарчим підписом. Після відвідин музею, висловив декілька слушних зауважень відносно подачі матеріалу в його експозиції. Зауважень глибоко професіональних, зауважень досвідченого музейного працівника (письменник довгий час обіймав посаду заступника директора Львівського державного меморіального музею Івана Франка).

У 1995 році пішов у вічність Михайло Михайлович Ходаківський (Василь Лозовий) – великий український письменник. Тасвітлапам'яті великий

творчий доробок назавжди залишатиметься з нами.

Н. Брухлій

**Реклама, вітання з днем народження,
оголошення на сторінках газети
тел. (03651) 2-01-94**